

Zápis z jednání

Odborného týmu
projektu Kulatý stůl k budoucnosti financování českého zdravotnictví

Ze dne 31. července 2008

Seznam účastníků:

Přítomni:

Ing. Oldřich Nápravník CSc., prof. MUDr. Leoš Navrátil, CSc, MUDr. Jaroslav Smutný,
PharmDr. Jarmila Skopová, MUDr. Tom Philipp, Ph.D., MUDr. Vladimír Říha,
MUDr. Milan Cabrnach

Omluveni:

MUDr. Petr Zimmermann

1. Projednání Zápisu z 10. jednání Odborného týmu konaného ve dnech 23. května 2008 a 25. května 2008

Po schválení návrhu programu jedenáctého společného setkání Odborného týmu (dále jen OT) byl diskutován zápis z desátého setkání OT, které proběhlo ve dnech 23. a 25. května 2008. P. Nápravník uvedl, že k tomuto zápisu opětovně předloží připomínky, které podle jeho názoru nebyly zapracovány. Předmětný zápis proto bude schválen na dalším setkání OT.

2. Diskuse distribuce, evaluace, doplnění analýz a aktualizace dat Zprávy o stavu, vývoji a výhledu zdravotnictví v ČR

V úvodu tohoto bodu koordinátor projektu informoval členy OT o distribuci Zprávy o stavu, vývoji a výhledu zdravotnictví v ČR (dále jen Zpráva). Zpráva byla distribuována společně s dopisem koordinátora projektu dle projednaného distribučního seznamu. Součástí distribuce byl také evaluační dotazník s žádostí o reflexi a datový nosič CD, které obsahuje všechny související dokumenty ke Zprávě jako je její statistická část, společná deklarace Odborného týmu či minoritní stanovisko KSČM. Koordinátor projektu informoval, že po získání dostatečného počtu dotazníků Pracovní tým projektu (dále jen PT) provede jejich analýzu. Cílem evaluace je vedle zjištění obecných názorů na reformu zdravotnictví především shromáždění podnětů pro případné další navazující analytické aktivity a to i po skončení projektu.

Analytik projektu p. Roubal následně informoval o pokračujících pracích na získávání dalších relevantních dat. V současnosti se jedná zejména o agendy SHA 2007 (obsahující podrobnější informace v regionálním členění), EU Ageing, Příspěvky na péči (první standardizovaný sběr dat), Registr poskytovatelů sociálních služeb a Údaje o paliativní péči. Zmínil také, že PT získal také mnoho pozitivních verbálních reakcí na Zprávu od spolupracujících subjektů. Koordinátor projektu k analýze datových zdrojů připomněl, že data nejsou shromažďována samoúčelně, cílem je jejich využití v prognostických pracích. Z hlediska budoucnost je nutné společně podchytit agendu zdravotně-sociální oblasti, protože sociální služby a nezbytnost jejich propojení se zdravotní péčí budou nabývat na významu.

V diskusi k tomuto bodu p. Philipp zjišťoval reakci na Zprávu; dle jeho názoru nebylo ke Zprávě příliš mnoho podnětů a reakcí. P. Navrátil diskutoval o problému paralelních výstupů Ministerstva zdravotnictví a projektu Kulatý stůl. Jedním z důvodů omezeného množství reakcí je podle p. Navrátila také to, že odborná veřejnost je zaměstnána současnými kroky Ministerstva zdravotnictví a způsobem projednávání a zohledňování připomínek. Koordinátor projektu k této problematice uvedl, že prozatím obdržené reakce hodnotí Zprávu kladně a sám je považuje za velmi cenné.

P. Nápravník následně upozornil, že podle jeho názoru analytická fáze dostatečně nezohlednila podklady nutné pro syntézu identifikovaných problémů, zejména nepostihla veškeré vztahy a souvislosti mezi zjištěnými tématy. P. Nápravník proto vznesl dotaz, zda bude Zpráva dále doplněna, což považuje za potřebné. Zmínil také, že ve Zprávě například chybí podstatné informace jako např. o nakládání s přebytkem na účtech zaměstnaneckých pojišťoven (15 mld) a deficitu na účtech VZP (7 mld) v roce 2006. Koordinátor projektu reagoval, že v současné době se již PT zabývá úkoly druhé fáze projektu a na opakované analyzování dat proto není prostor. Současně požádal členy OT aby podle svého uvážení poslali syntetizující návrhy na doplnění Zprávy tak, aby nad nimi mohla být vedena diskuse. P. Nápravník k tomuto tématu posle stanovisko, protože podle jeho názoru je pro potřeby syntézy data doplnit a dále analyzovat.

P. Nápravník požádal do zápisu uvést, že „V bodě ad 2), str. 3, 1. odst. (Zápisu z 10. jednání) byl specifikován soupis dohodnutých doplňujících grafů. V dohodnutém rozsahu (vývoj) a obsahu Zpráva tyto grafy ale neobsahuje (porovnáno se Seznamem tabulek a grafů ve Zprávě a u přibližných slov porovnán konkrétní obsah zobrazení – graf). Pokládáme toto prošetření za vhodné, protože podklady existují. Např. podklady ministerstva z období ministryně Emmerové obsahují graf vývoje počtu ambulantních lékařů (skutečně uvedeno označení lékařů) a jejich nárůst v období 1992 – 2004 na dvojnásobek. Rovněž tak i u dalších požadavků není splněno zadání např. dluhy na pojistném jsou zachyceny jen k jednomu datu a nikoliv jejich vývoj apod.“

P. Nápravník do zápisu požádal uvést, že dle jeho názoru nebyly při prezentaci Zprávy o stavu, vývoji a výhledu zdravotnictví v ČR dodrženy dohody z jednání OT uvedené v Zápisu z jednání 23. května 2008 (Minority Report bude nedílná součást Zprávy), následně potvrzené telefonicky koordinátorem projektu (Minority Report bude nedílnou součástí Zprávy). „Nedílná součást“ podle p. Nápravníka znamená, že příslušná část je uvedena ve všech formách (tištěných, elektronických apod.) dané věci (podkladu). Minority Report zástupců KSČM byl uveden pouze v CD verzi a nikoliv v tištěné verzi, čímž došlo u adresátů, kteří obdrželi tištěnou verzi ke znevýhodnění Minority Report z hlediska upozornění na jeho závažnost (někteří čtenáři tištěné verze jej neměli k dispozici a ani nevěděli, že existuje) – přitom jde o nesouhlas s oficiální prezentací výsledku 1. fáze Kulatého stolu. Zástupci KSČM proto požadují oficiální vysvětlení.

3. Diskuse postupu druhé fáze projektu Kulatý stůl a metodologie pro katalog návrhů opatření

V rámci tohoto bodu koordinátor projektu informoval, že předpokládaným výstupem druhé fáze projektu bude publikace s pracovním názvem - Zpráva o změnách zdravotnictví v České republice s podtitulem Katalog reformních opatření. P. Nápravník po jednání navrhl úpravu pracovního názvu výstupu 2. fáze (podle její náplně uložené v Důvodové zprávě k usnesení vlády č. 632) „Zpráva o možných změnách zdravotnictví

v ČR“, buď bez podtitulku anebo s podtitulkem Katalog návrhů možných reformních opatření. Tato publikace se zaměří na shromáždění a zveřejnění návrhů reformních variant zdravotnictví a zdravotnického systému v ČR od parlamentních politických stran a zainteresovaných odborných partnerů. Součástí dokumentu by měl být pro ilustraci přehled reformních opatření realizovaných ve zdravotnictví v zahraničí. P. Nápravník požádal po jednání do zápisu uvést, že maximálně přípustná je samostatná příloha vypracovaná v rámci 2. fáze. Zpráva by měla také nabídnout prognózy předpokládaného vývoje hlavních fiskálních indikátorů zdravotnického systému v budoucnosti a to včetně mezinárodního srovnání. Vlastním výsledkem této etapy projektu by mělo být identifikování možných změn domácího zdravotnictví s důrazem na financování a jejich reflexe ze strany politických stran. Dále koordinátor projektu v rámci tohoto bodu upozornil na napjatý časový harmonogram projektu, který má být dokončen do konce roku 2008.

V diskusi k metodologii postupu druhé fáze projektu p. Nápravník upozornil, že je nutné také uvádět důvody a souvislosti změn, protože rozhodovatelé mohou vybrat jednotlivé kroky bez vědomí souvislostí. Vyjádřil také obavu z fragmentací návrhů, protože se nepostupovalo a nepostupuje systémovým přístupem (což je uloženo Jednacím řádem OT).

Dále byla diskutována otázka časového harmonogramu. P. Philipp vyjádřil názor, že je navržený časový harmonogram druhé fáze projektu nereálný a proto navrhl požádat vládu ČR o prodloužení mandátu projektu. P. Navrátil připomněl, že diskutovat o změnách není koncem roku s ohledem na probíhající reformy vhodné. Pí. Skopová naopak podpořila termín dokončení katalogu reformních opatření do konce roku tak, aby byl ještě aktuální pro současné vedení ministerstva zdravotnictví. P. Cabrnoch podpořil návrh předložit žádost o prodloužení mandátu projektu KS. P. Vachek konstatoval, že projekt Kulatý stůl je navržený jako jednorázový a v této problematice nelze dosáhnout dokonalosti. Koordinátor projektu přítomné upozornil, že mandát projektu Kulatý stůl je omezený a práci je třeba do konce roku 2008 odvést; diskuse o případné pokračování by měla běžet paralelně.

V diskusi dále p. Navrátil uvedl, že je nutné uvědomit si, zda se druhá fáze týká současných reforem či nikoliv. Na toto reagoval p. Philipp s tím, že cílem Kulatého stolu není radit Ministerstvu zdravotnictví, ale pouze vypracovat soubor opatření pro budoucnost. Podle p. Nápravníka je nutné aby se projekt KS vyjádřil i k současným krokům MZ. P. Cabrnoch nesouhlasil s připomínkováním současných reformních kroků MZ, protože k takové aktivitě nemá projekt mandát. To může být prováděno na místech k tomu určených. S tím nesouhlasil p. Nápravník, který je přesvědčen, s odkazem na Důvodovou zprávu k usnesení vlády č. 632, že Kulatý stůl tento mandát má. P. Navrátil proto upozornil, že je důležité zveřejnit, že projekt KS nevychází ze současných změn MZ, uvést toto na webové stránky projektu a začlenit tuto informaci také do korespondence s odbornou veřejností.

Závěrem bylo dohodnuto, že členové OT pošlou své připomínky k formuláři pro katalog do 10. srpna, do 31. srpna bude dohodnuta výsledná metodologie a do 30. září předloží členové OT za jednotlivé politické strany návrhy katalogových listů. Odborné společnosti budou mít prostor předkládat své návrhy katalogových listů do 15. října. Současně byl koordinátor projektu pověřen požádat vládu o prodloužení mandátu projektu.

4. Prezentace Modelu finanční udržitelnosti českého zdravotnictví

Jako předposlední bod jednání přednesla analytička projektu pí. Pavloková prezentaci modelu finanční udržitelnosti českého zdravotnictví. Při sestavování modelu si je třeba uvědomit, že reforma financování zdravotnictví nemá definované hodnoty proměnných, není dostatečně znám užitek jednotlivých intervencí, nejsou známa konečná řešení problémů. Z prezentace dále vyplynulo, že nároky pojištěnců ve zdravotnictví nejsou a nemohou být na rozdíl od důchodů jasným způsobem vymezeny a ohraničeny. Při omezených zdrojích proto bude docházet k omezování rozsahu zdravotní péče a její kvality. Analytička Pavloková v závěru uvedla, že současnosti již existují novější data a model je proto nyní aktualizován. Koordinátor projektu upozornil, že odhady růstu výdajů již dnes umožňují zachytit trendy budoucího fiskálního vývoje. Budoucí trendy však neumíme určitou s absolutní spolehlivostí, naše porozumění dlouhodobému vývoji tak zůstává omezené a je nevyhnutelně velmi nejisté. Model je proto pomůckou, jehož cílem je spíše zachytit co bude finanční toky ovlivňovat a s jakou intenzitou. Současně vyzval členy OT, aby definovaly možné scénáře budoucího vývoje (co by se s vývojem zdravotnických financí stalo, kdyby ...) tak, aby se je PT mohl pokusit modelovat.

V diskusi k tomuto bodu p. Nápravník uvedl, že model neobsahuje významné vlivy, které ovlivní financování zdravotnictví. Dále sdělil, že k vlastnímu modelu se vyjádří až po prostudování podkladů k němu, které byly zaslány jeden den před jednáním. Koordinátor proto požádal členy OT, aby tyto vlivy definovali. P. Navrátil diskutoval, co by se stalo, kdyby se zvýšila péče profesionálů nelékařského typu. Upozornil také na nárůst vzdělávání u nelékařských profesí a diskutoval, jaký tento fenomén bude mít v budoucnu ekonomický dopad. P. Philipp uvedl současné dopady tohoto jevu v praxi s tím, že pokud se v nemocnici navýší rozpočet na mzdové náklady bude o poměrnou část snížen rozpočet na léky, zdravotnické prostředky apod. P. Říha následně diskutoval nastavené požadavky na VŠ vzdělání zdravotních sester a v tomto kontextu upozornil na chybný způsob aproximace našich norem právu Evropského společenství. Koordinátor projektu v závěru tohoto bodu ještě jednou požádal členy OT o zamyšlení nad možnými scénáři budoucího vývoje a stanovení faktorů, které by mohli fiskální rovnováhu ovlivňovat.

5. Různé

V bodě různé p. Navrátil upozornil ostatní členy OT a PT, že podle jeho názoru Ministerstvo zdravotnictví nereaguje na připomínky odborných společností a to i těch týkajících se ochrany státu a požádal, aby toto sdělení bylo uvedeno v zápisu.

Další společná schůzka OT byla naplánována na 27. srpna 2008, v období od 29. září a 5. října 2008 proběhnou individuální schůzky nad návrhy zástupců politických stran. Následující společná setkání byla stanovena na 10. října, 24. října a 14. listopadu 2008. Závěrečná konference druhé fáze projektu je předběžně naplánována na 11. prosince 2008.

Zapsal: Ing. Miroslav Chytil, MBA.
Praha dne 2008-07-31